

จีนบังคับใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดเนื้อสุกร EU ปรับกฎศุลกากร-กระเทียมอุตสาหกรรมยุโรป

สถานการณ์ภาพรวม

สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (GACC) ได้ออกประกาศข้อกำหนดใหม่ หมายเลข 183 ปี 2025 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2025 กำหนดให้สินค้าผลพลอยได้จากสุกรของสหภาพยุโรป ได้แก่ กระเพาะสุกร (ทั้งชิ้นหรือหั่นเป็นชิ้น), ลำไส้และกระเพาะปัสสาวะสุกร ต้องใช้รหัสพิกัดศุลกากรใหม่ (HS Code เฉพาะ) ในการสำแดงสินค้านำเข้า ได้แก่ 05040029.10 สำหรับกระเพาะสุกร และ 05040090.10 สำหรับลำไส้และกระเพาะปัสสาวะสุกร โดยมาตรการนี้เริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2025 เพื่อให้สามารถระบุสินค้าเป้าหมายที่อยู่ในขอบเขต มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดชั่วคราว (Temporary Anti-Dumping Measures) ได้อย่างแม่นยำ

การตัดสินเบื้องต้นของกระทรวงพาณิชย์จีน (MOFCOM) ได้ประกาศผลการตัดสินเบื้องต้น เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2025 ว่า เนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์สุกรจากสหภาพยุโรปมีการทุ่มตลาดในจีนจริง และมีคำสั่งให้ใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด โดยเก็บเงินค้ำประกัน (Deposit) ซึ่งอัตราการเก็บเงินนี้ ขึ้นอยู่กับระดับความร่วมมือของบริษัทที่ถูกสอบสวน โดยบริษัทที่ให้ความร่วมมือจะเก็บเงินค้ำประกัน 20 % บริษัทที่ไม่ให้ความร่วมมือจะเก็บเงินค้ำประกัน 62.40% ซึ่งประกาศดังกล่าวได้สร้างความสั่นสะเทือนครั้งใหญ่ต่ออุตสาหกรรมเนื้อสุกรของสหภาพยุโรป โดยเฉพาะในประเทศผู้ส่งออกหลัก เช่น สเปน เดนมาร์ก และ เนเธอร์แลนด์

ปฏิกริยาและผลกระทบต่อสหภาพยุโรป

การเคลื่อนไหวจากผู้ส่งออกสุกรหลักอย่างประเทศสเปน ได้มีความเคลื่อนไหวโดยประธาน แคว้นอารากอนของสเปน Jorge Azcón ได้จัดประชุมฉุกเฉินร่วมกับผู้แทนอุตสาหกรรมสุกรทันทีหลังประกาศ เพื่อหารือผลกระทบและมาตรการตอบสนอง ซึ่งเขาให้คำมั่นว่าจะติดต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเกษตรของสเปน เพื่อเร่งบรรจุเรื่องนี้เข้าสู่วาระการหารือทวิภาคีจีน-สเปน

ส่วนปฏิกริยาในระดับ EU นั้น สมาคมผู้เลี้ยงสุกรและผู้ส่งออกของหลายประเทศใน EU แสดงความกังวลอย่างรุนแรง โดยมองว่ามาตรการดังกล่าวจะกระทบต่อการเข้าถึงตลาดจีนอย่างมาก เพราะตลาดจีนถือเป็นตลาดส่งออกเนื้อสุกรรายใหญ่ที่สุดของยุโรป โดยเฉพาะสเปนและเดนมาร์ก หากการส่งออกสุกรไปจีนถูกจำกัด จะส่งผลกระทบต่อทั้งด้านราคาและปริมาณการส่งออกของ EU อย่างแน่นอน

การตีความมาตรการของจีน

การกระทำดังกล่าวของจีนมีเหตุผลทางกฎหมาย และมีกลไกปฏิบัติที่รองรับ ไม่ใช่ตัดสินใจตามอำเภอใจ โดยจีนได้ระบุว่าได้ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมายภายในประเทศและกฎของ WTO (องค์การการค้าโลก) โดยมีวิธีการสอบสวน อันประกอบด้วย: แจกแบบสอบถามไปยังบริษัทที่เกี่ยวข้อง, เปิดรับฟังความคิดเห็น, ตรวจสอบบริษัทที่อยู่ในจีนที่นำเข้าสินค้า, เดินทางไปตรวจสอบจริงที่บริษัทใน EU ซึ่งหมายความว่า “ทุกขั้นตอนเป็นไปตามมาตรฐานสากล” นอกจากนี้ จีนยังมีการกำหนดอัตราเงินค้ำประกันที่แตกต่างกัน อันสะท้อนถึงระดับความร่วมมือของบริษัท โดยจีนใช้วิธี “ให้รางวัล/ลงโทษ” ตามพฤติกรรมของบริษัท เพื่อสะท้อนความร่วมมือของบริษัทส่งออกทั้งหลาย

กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง

มาตรการเหล่านี้เป็น “วิธีป้องกันปัญหา” ของจีน โดยมีการใช้รหัสศุลกากรใหม่ (HS Code เฉพาะ) ทำให้จีนสามารถแยกแยะสินค้าได้ชัดเจน และป้องกันการเล็งภาษี พร้อมทั้งตรวจสอบ “กำลังการผลิตที่แท้จริง” ของโรงงานใน EU ช่วยลดความเสี่ยงที่ปริมาณส่งออกจะเกินขีดความสามารถการผลิต ซึ่งอาจบ่งชี้ถึงการสวมสิทธิ์ หรือเลี่ยงกฎด้วยสินค้าจากโรงงานอื่นที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน ซึ่งในส่วนนี้ทำให้มาตรการตอบโต้ของจีนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปิดช่องโหว่ต่างๆ

ช่องทางการตอบสนองของ EU และบริษัทเอกชน

บริษัทที่ได้รับผลกระทบของ EU ยังสามารถยื่นความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรได้ภายใน 10 วัน หลังประกาศ เพื่อนำเสนอข้อมูลใหม่ต่อหน่วยงานจีน พร้อมทั้งให้บริษัทเอกชนให้คำมั่นด้านราคา (Price Undertaking) ว่าจะปรับราคา หรือหยุดขายสินค้าด้วยราคาทุ่มตลาด และหาก MOFCOM เห็นชอบ อาจยุติหรือระงับการเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด อย่างไรก็ตาม กระบวนการนี้มีความซับซ้อนและค่อนข้างมีความเสี่ยงสูง เพราะหากละเมิดคำมั่นที่ให้ไว้ บริษัทอาจถูกปรับโทษในข้อหาหลักเล็งภาษีและเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก

บทวิเคราะห์

ในมิติทางเศรษฐกิจ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า จีนพยายามปกป้องอุตสาหกรรมอาหารภายในประเทศและควบคุมความเสี่ยงด้านความปลอดภัยอาหารภายในประเทศ ส่วน EU นั้น ได้เกิดการสูญเสียตลาดสำคัญอย่างจีนไป ซึ่งอาจกระทบต่อราคาสุกรในภูมิภาค และอาจต้องหาตลาดใหม่ในการส่งออกแทน อย่างเช่น แอฟริกา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ส่วนมิติทางการเมืองและการค้านั้น มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดชั่วคราวนี้ เป็นแรงกดดันเชิงการเมืองของจีนที่มีต่อ EU โดยก่อนหน้านี้ไม่นานเพิ่งมีความตึงเครียดทางการค้ากับจีนในสินค้าประเภทอื่น เช่น รถยนต์ไฟฟ้า โวน์ เป็นต้น จากเหตุการณ์ทางการค้าทั้งหลายเหล่านี้อาจกลายเป็นประเด็นเจรจาใหญ่ในความสัมพันธ์จีน-สหภาพยุโรป และ/หรือ จีน-สเปน

ส่วนผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยนั้นก็มีเช่นกัน แต่อาจเป็นผลกระทบในทางบวก เพราะหาก EU สูญเสียตลาดจีนไป ไทยอาจได้ช่องว่างทางการตลาดในสินค้าบางประเภทที่จีนต้องการนำเข้าเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ ก็อาจเกิดการแข่งขันมากขึ้นในตลาดโลก เพราะหากเนื้อสุกรของ EU ไหลออกสู่ภูมิภาคอื่นในราคาถูกลง อาจส่งผลต่อราคาสุกรของบางประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่ส่งออกให้จีน

ดังนั้น มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดของจีนต่อเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์จากสหภาพยุโรป ไม่ได้เป็นเพียงประเด็นทางกฎหมายหรือศุลกากรเท่านั้น แต่ยังเป็นสัญญาณของการใช้มาตรการทางการค้าตอบโต้เชิงยุทธศาสตร์ในระดับโลก ซึ่งในระยะสั้นนั้น EU ต้องเผชิญกับความท้าทายในการรักษาตลาดจีน ในขณะที่จีนได้แสดงจุดยืนที่ชัดเจนในการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในและรักษามาตรฐานความปลอดภัยอาหารภายในประเทศ ส่วนในระยะยาว เรื่องนี้อาจกลายเป็นจุดเปลี่ยนของโครงสร้างการค้าสุกรโลก และเป็นอีกหนึ่งกรณีศึกษาของการเมืองการค้า (Trade Politics) ระหว่างจีนกับสหภาพยุโรป

แปลและเรียบเรียงโดย สปษ.ปักกิ่ง

แหล่งที่มา https://mp.weixin.qq.com/s/9x02s_f-sYrhdbpycVPzNQ

https://mp.weixin.qq.com/s/Hp5qGmk5N_KVorJihusWAQ

Visit Now:
WWW.OPSMOAC.GO.TH/BEIJING , WWW.FACEBOOK.COM/MOAC.BEIJING

Office of Agricultural Affairs Royal Thai Embassy, Beijing